

#Pavol_Rankou

MALÁ DUNAJ- SKÁ VÁLKA

Politický thriller
z možné současnosti

Mladá fronta

Malá dunajská válka

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

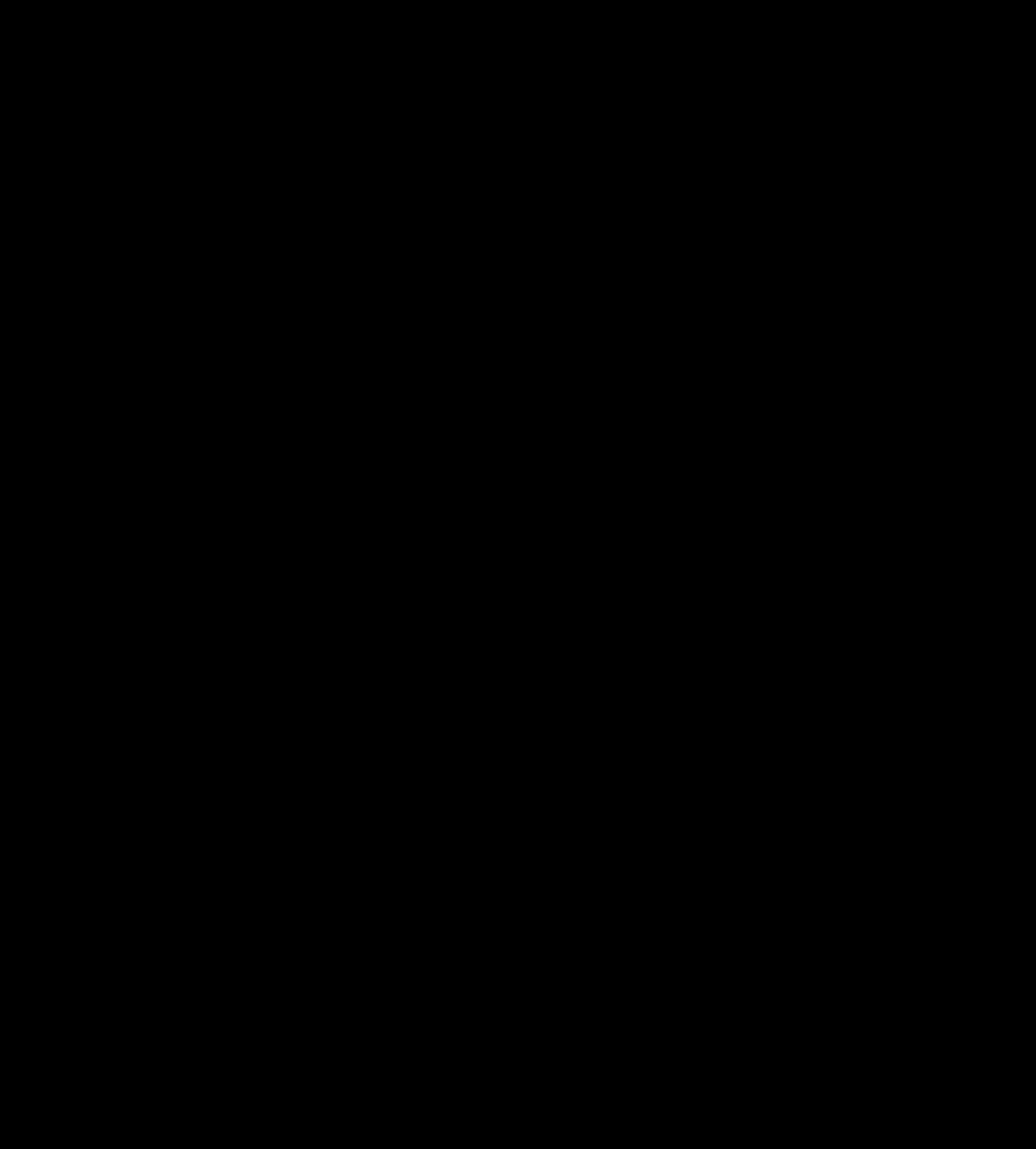
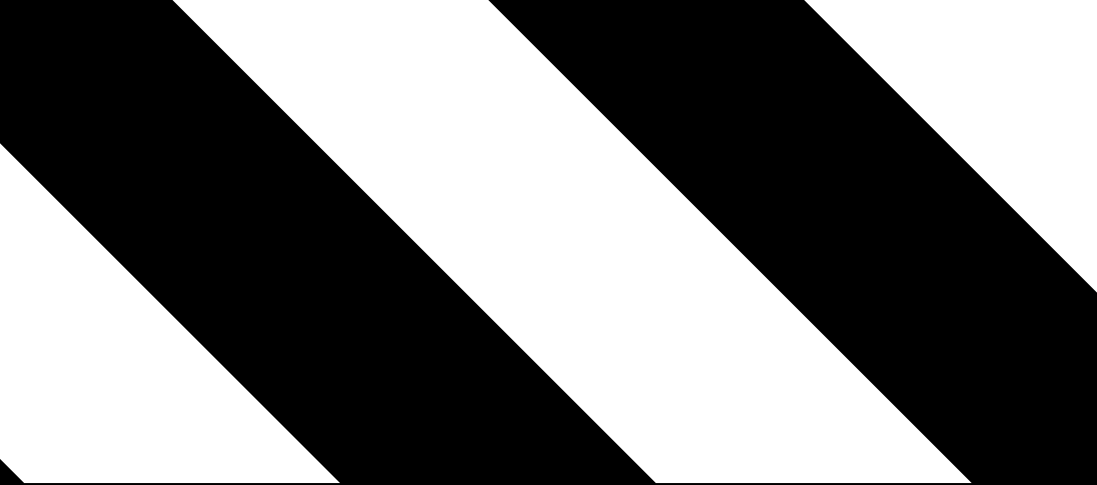
MLADÁ FRONTA

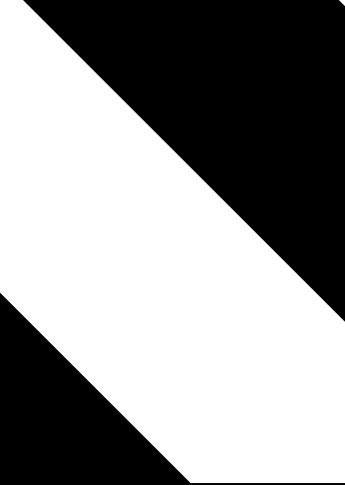
Pavol Rankov

Malá dunajská válka – e-kniha
Copyright © Mladá fronta, a. s., 2019

Všetchna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Paol Rankou

MALÁ DUNAJSKÁ VÁLKA

MALÁ

mladá fronta

Paol Rankou

DUNAJSKÁ VÁLKA

**Politický thriller
z možné současnosti**

Přeložila Petra Darovcová

© Pavol Rankov, ELPEKA, s.r.o., 2019

Translation © Petra Darovcová, 2019

ISBN 978-80-204-5250-4 (tištěná verze)

ISBN 978-80-204-5359-4 (Epub)

ISBN 978-80-204-5361-7 (Mobi)

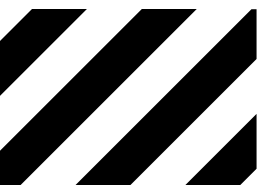
ISBN 978-80-204-5360-0 (PDF)

Tento román vyšel ve slovenském originálu pod názvem *Svätý mäsiar zo Šamorína a iné príbehy z čias Malej dunajskej vojny*. Zajímavější než krkolomný název knihy však je jméno jejího autora – Peter Pečonka. Tento pseudonym se nezrodil ze dne na den, ale byl pečlivě budovanou autorskou identitou, vždyť už předtím se Pečonka dvakrát objevil mezi finalisty prestižní slovenské literární soutěže Povídka, kterou vyhlašuje Kali Bagala.

Proč vůbec pseudonym? Když se na Slovensku píše o vztazích s jižním sousedem, autor nemůže nikdy vědět, jaké právě bude společenské klima, do něhož se kniha začlení. Maďarsko-slovenské vztahy kolísají podle aktuální vnitropolitické situace v obou zemích, ale i podle globálních konstelací. Jednou stojí Slováci v jednom šiku s Maďary proti vnějšímu (často fiktivnímu) nepříteli, o pár týdnů později si už politici z Budapešti a Bratislavy posílají jedovaté vzkazy, v nichž si připomínají dávné křivdy a nevyrovnané účty.

A co Češi? Po vzniku ČSR nejdříve Slováky čechoslovakizovali, aby se přestali cítit jako Horní Uhři, po zániku ČSFR se radovali, že se zbavili nevyřešené „maďarské otázky“, do níž je Slováci celá desetiletí zatahovali. Ale co se stane, když se situace vyhroť? Ozve se dávné volání po všeslovanské vzájemnosti?

Temný vizionář Pavol Rankov (dodávka ve své vlasti skrytý pod pseudonymem Peter Pečonka) nám nabízí jednu z absurdních, ale ne úplně nemožných variant středoevropské etnické nevráživosti. Při čtení této knihy ani na okamžik nezapomeňte, že povodí Dunaje není až tak daleko. Nakonec řeka Morava do něj patří...

Jak GPS změnilo život guerilly (první interview s Černým ulkem)

Nejdříve se chci omluvit, že jsme vás takto svlékli donaha a převáželi se zavázanýma očima. Bylo to nutné pro vaši i naši bezpečnost. Pro lokalizační zařízení. Ano, přesně jak říkáte. GPS změnilo život partyzána. To můžete dát jako titulěk: Jak GPS změnilo život i smrt guerilly! Guerilla je lepší označení než partyzáni, že? Více trendy.

Gorile, přines jim nějaké hadry, ať tu nestojí s holýma ptákama!

I ten Gorilův ukazováček v prdeli byl součástí osobní prohlídky, a nikoliv milostné přede hry. Když se však dívám na toho blondáka, tak by ho asi víc potěšila ta přede hra. Sorry, to jsou jen politicky nekorektní žerty.

Brýle? Ne, teď vám je nevrátíme. Víte, kolik se dá do brýlí zamontovat všelijakých mazaných technologií? Ale když vás chlapci budou odvážet, Goril vám všechny vaše věci vrátí. Nic se neztratí, za to ručím Gorilovou hlavou! Jsme sice cikánská guerilla, ale ne zloději.

Tak k věci! Vy jste, teda tvrdíte, že jste britští novináři, že? A oba máte shodou okolností slovenská jména a mluvíte slovensky. V britských školách je to asi povinný předmět?! Myslíte, že vám cokoli uvěřím? Když jsem Cikán, tak jsem automaticky hloupý, že? Jako v těch vtipech. V těch vašich slovenských

vtipech o hloupých Cikánech. Předtím jste nás nazývali přičmoudlí spoluobčané, potom Romové, potom nepřizpůsobivé skupiny, dnes zase Cikáni. Od Romů k Cikánům, od spoluobčanů k nepřizpůsobivé skupině.

Ale už opravdu k věci: Kdo jste a co jste zač? Á, regionální spolupracovníci několika britských médií. Takže už ne redaktori, jen spolupracovníci. Na volné noze. Výborně! A pro koho jste už pracovali? Kdy a kde vám už něco uveřejnili? Přesvědčte mě, že nejste tajní.

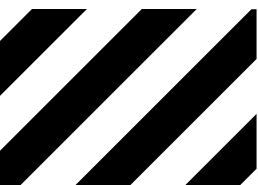
Přesně jak říkáte, chci se podívat na vaše články. Samozřejmě máme internet. Už jsme se přece shodli, že technologie mění život guerilly. Mám otevřený google, diktujte. Atlantic Observer. Číslo ze čtrnáctého května říkáte? Tady. Ivan Balaz, Tom Krivos. Ale předtím jste říkal Tomáš Krivosucký, ne Krivos. Pseudonym kvůli Angličanům? Že by jim záleželo na tom, jestli článek v časopise napsal někdo s lépe vyslovitelným jménem? To nezní přesvědčivě.

Tak řekněte ještě aspoň další dva články. Ano, hledám. London News. Issue. February. No ano, je tu Balaz a Krivos. To je článek o etnických konfliktech na fotbalových stadionech?

Sorry, začel jsem se. Takže vy vyhledáváte témata o národnostních a rasových konfliktech. My vám do toho perfektně zapadáme. Schválně jsem řekl my, a ne já. Já nejsem Černý vlk, ale my všichni jsme Černí vlci. The Black Wolfs. Wolfs to být nemůže? The Black Wolves? To zní jako název nějaké staré hiphopové kapely z Harlemu.

Nedávno jsem zjistil, že Die Schwarzen Wölfe byla německá neonacistická organizace v Alsasku. Nic se nedá dělat, my si už jméno měnit nebudeme. Možná, že už brzy budeme v Německu a ve Francii více známí než tamti nacisti.

Maďarsky je to Fekete farkasok. Maďarsky neumím skoro vůbec, musejí mi překládat chlapci - Roland, Goril, Mario. Gyula, ten, který si čistí samopal, zase neumí skoro vůbec slovensky. Je z Budapešti. My jsme taková multi-kulti guerilla. Abychom se domluvili, potřebujeme google translator.

I tohle interview byste měli dělat i s dalšími, nejen se mnou. Potom vám vyberu nějaké chlapce.

Když jsme vám vlastně zabavili všechny věci, nechcete, abychom to nahrávali do mého tabletu? Dáte mi e-mailovou adresu, na kterou vám to pošlu. No ano, technologie mění život guerilly. Fotky? Můžete mě fotit, jak chcete, šel jsem do toho naplno, ale chlapce raději asi jen tak nejasně zezadu. Mají rodiny. Roland má děti. Roland, av kemande! Kolik máš dětí? Tři? A s kolika ženami? Se čtyřmi?

Čím začneme? Tím, jak se mezi sebou dorozumíváme? Černí vlci jsou romská odbojová skupina složená z dobrovolníků z území Slovenska a Maďarska.

Dobře, vypnul jsem to. V čem je problém? Jsem podle vás formální? Ok. Ale pochopte, že i my máme svoje zájmy. Když jsem souhlasil s tímto rozhovorem, měl jsem na mysli naše cíle. Přece nebudeme novinářům vysvětlovat význam médií pro veřejné mínění. Někdy se mi dokonce zdá, že ani neexistuje veřejné mínění, je to jen to, co řeknou média. Plus to, co je na facebooku. Dívali jste se na náš facebook? Někdo založil skupinu I love The Black Wolf. S mou fotkou z dětství. Podívejte se. Kdoví, jak se k ní dostali. Těší i netěší. Je to ku prospěchu naší věci, ale vzniká dojem, že to všechno je jen moje osobní iniciativa. I love The Black Wolf, a kde je celé hnutí?

Takže jedeme znova. Musím připustit, že Černí vlci mají problémy s interní komunikací. Jsou mezi námi mladí Romové ze Slovenska a Maďarska. Romsky umějí všichni kromě mě. Ale učím se. Černí? V množném čísle kale a vlci se řekne ruva. Ruvestar balevas na ela. Nebude z vlka slanina.

Otec byl Cikán, ale takový ten integrovaný. Ano, zaměstnaný celý život. Pracoval jako řidič autobusu. Se svou romskou rodinou se moc nestýkal, odstěhoval se do Bratislavy.

Nikdy jsme se o tom nebavili, ale možná máte pravdu, styděl se za to, že je Rom. Máma byla gadžovka, ale v srdci byla e Romňi více než otec. Na léto nás brala k otcovým příbuzným na východ. Ne do osady. Do Košic. Ne! Ne Luník! Gadžovský

panelák, kde laskavě dovolili žít jedné integrované cikánské rodině. Ale měli jsme příbuzné i v osadě. Párkrát jsme byli i tam. V Moldavě nad Bodvou. Vždyť vlastně o tom to celé je.

V jakém smyslu? Máma se prostě uměla bavit s Cikány, zpívat, tancovat, pít. Otec jen tak seděl v koutě. Vlastně s námi na východ ani moc nejezdil. Ne, už nežije. Zahynul při dopravní nehodě před sedmi lety. Srazilo ho nákladní auto. Řidiče autobusu srazilo nákladní auto na přechodu pro chodce. Otec byl samý paradox.

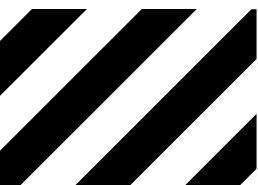
I máma. To byl ztělesněný paradox. Dělal v Bratislavě účetní pro bohaté gadže, ale jednou za měsíc nás posadila do vlaku směr Košice a jela se vyblbnout, rozházet peníze. Když utratila příliš mnoho, otec jí nafackoval. Myslím, že jí to až tak nevadilo. Zdálo se jí to takové originální, cikánské.

Otec mě nevychoval jako Roma. Nutil mě, abych se učil, kontroloval, jestli mám slušné kamarády. Většinou jsem neměl žádné, protože i mé spolužáky kontrolovali rodiče a nedovolili by jim kamarádit s cigošem. I můj otec chtěl mít – jak to říct? – bílé děti. V tom byl u nás ten rozpor. Otec si vzal gadžovku, protože chtěl splynout s bílými. Máma si vzala Roma, protože cítila, že má cikánskou duši. A tihle dva lidé mě vychovávali. Svým způsobem jsem z rozhárané rodiny.

Otec mě nenaučil romsky. Přesně tak to můžete i napsat, že jsem jediný z Černých vlků, kdo nemluví plynule romsky. Ale učím se. Už umím dost. Raději napište, že jsem se romsky už naučil. Romaňi čhib hiňi phari!

Ani máma už nežije. Po otcově smrti začala dost pít. Zemřela na rakovinu žaludku. Rychlý průběh, prý to může způsobit alkohol. Její pohřeb ve Slavičím údolí byl nejkrásnější cikánský bašavel. Tehdy jsem si řekl, že chci zůstat Romem. V podstatě jsem do té doby vyrůstal pod vlivem otce. Toužil jsem zblednout.

Ne, vůbec to nemyslím metaforicky! V pubertě jsem opravdu pravidelně chodil do drogerie, abych se podíval, jestli už nevymysleli přípravek na vyblednutí pleti, něco jako na zesvětlení vlasů. Nevymysleli. Pro gadže není nic půvabnějšího než se opálit dohněda.

Učil jsem se dobře, bez problémů. Nejradši? Určitě dějepis. V učebnicích dějepisu jsem o Romech neobjevil za celou školní docházku ani zmínku.

Měsíc po mámině smrti jsem měl bakalářské státnice. Sociologii. Potom jsem šel na magisterské studium politologie. Představte si studenty politologie – mladí učené lidi, všichni plynule hovoří anglicky, čtou v cizích jazycích, mají plnou hubu tolerance, sociální inkluze, multikulturalismu, participace. A potom s nimi sedíte na volitelném předmětu Slovenská republika a Romové a všechno je jinak. Pro mě pojem romský problém znamenal otázku, jak začlenit Romy do slovenské společnosti. Pro ně romský problém rovná se existence Romů na Slovensku. Pokud by Romové zmizeli, zmizel by problém. Jim jednoduše překáželo i to, že nějaký chudák jde po ránu do lesa, nashbívá košík hub a potom se je pokouší prodat u cesty. Ptáte se, co jim na tom mohlo překážet? Že je ten chudák Rom!

Přihlásil jsem se i na doktorandské studium, ale už jsem ho nedokončil. Nemůžete vyhlásit válku Slovenské republice a přitom studovat. Guerilla je na plný úvazek.

Co mě inspirovalo? Promiňte, slovo inspirace je přece jen nevhodné. Toto je válka. Krev, bolest, smrt. Žádná inspirace. Jak se to říká? Když zbraně řinčí, múzy mlčí. Nebo múzy mručí? To taky není špatné.

Černé vlky jsme založili v roce dva tisíce třináct. Policie tehdy zmasakrovala romskou osadu v Moldavě nad Bodvou. Slyšeli jste o tom? Opravdu ne?

Takže stručně: Jedna nadace, která se věnovala podpoře Romů, zorganizovala v Moldavě bašavel. Muzika vyhrávala do noci. Přišli šingune, policajti. Rušení nočního klidu. Romáci už byli opilí, tak do auta hodili pár kamenů, ale žádného policajta nezranili, opravdu to schytalo jen auto. Za chvíli přijela tři auta. A koho vzali? Chlapce s kytarou. Leon se jmenoval. On kameny určitě neházel, vždyť hrál, to museli vidět i ti fizlové.

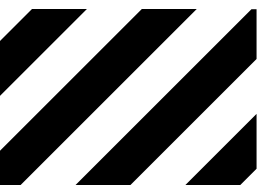
Na policejní stanici ho celou noc mlátili. Ti idealisté z Bratislavy,

lidé z nadace, která bašavel organizovala, její název si můžete najít někde na internetu, napsali stížnost na neoprávněnou brutalitu policajtů. Hádejte, co se stalo! Za dva dny vtrhli do osady kukláči, celý regiment. Šli od chatrče k chatrči, rozbíjeli a ničili všechno, co jim přišlo pod ruku. Víte, co je to pro rodinu z osady, když jim vysypou pět kilo mouky a podupou dvě kila masa? Je to vážný problém. A když jim rozbijou okno v chatrči, je to katastrofa. A policajti šli rovnou po Leonovi.

Šinguno, který ho před pár dny sebral, vykřikoval na celou osadu: Kde máte Leona, ať mu teď pomůže nadace! Hned ho brali. Zase ho zmlátili, ale tentokrát ho i obvinili. Prý útok na veřejného činitele. Přitom Leon byl jen muzikant. Útlý chlapec s dokonalými kytarovými prsty. Všichni říkali, že se nikdy nebil, ani ve škole, ani v osadě. Když mu řekli: hraj, tak hrál. Takový ten „já nic, já muzikant“. Mariachi. Hrozil mu soud, protože byl obviněný z útoku na veřejného činitele. Ale k soudu nedošlo, protože Leon zemřel.

Jak? To je klíčová otázka. Při některé z těch nakládaček mu policajti poškodili srdce. Posttraumatický šok, nebo jak se to jmenuje. Když se ráno vrátil domů z policejní stanice - teda do chatrče s udupanou hlinou místo podlahy, stěžoval si na nevolnost, nemohl dýchat. Ale když ho rodiče zavezli na vozíčku k obvodní doktorce a ta se dozvěděla, jak se mu to stalo, ani ho neposlala na kardiologii. Nic ti není, Cikáne, padej odsud! Potom se to střídalo, jednou se cítil dobře, jednou špatně a jedno ráno byl mrtvý. Na zádech měl dobře viditelné podlitiny od policejního obušku. Vypadaly jako dvě rovnoběžné čáry. Ale myslíte si, že se to dostalo do policejní zprávy? Jasně, že o to příbuzní žádali. Prostě zemřel na zástavu srdce. I vy byste umřeli, kdyby se vám zastavilo srdce.

Proč právě tento incident? I vy jste to nazvali incident. Jak nepatřičné slovo, když mluvíme o mrtvém osmnáctiletém chlapci. Leon byl můj bratranec. Z otcovy strany. Předtím jsem ho viděl možná pětkrát, šestkrát. Pamatuji si spíše jeho dětské

prsty na hmatníku kytary, a ne tvář. Mariachi. Vím o tom jen tolik, co bylo v novinách a co mi řekla rodina. Nevedl jsem žádné pátrání. Byl jsem rozhodnutý hned. Život za život.

Milánek se jmenoval ten policajt, který sbalil Leona v ten úplně první večer. Dal na facebook jeden vtíp o líných Cikánech, víc nestihl. Ne, Milánek je příjmení. Hodnost? Našli byste si to na internetu. A na policejní stanici v Moldavě má pamětní desku, určitě tam je i jeho hodnost. Běžte si to vyfotit. Tehdejší premiér tu desku odhaloval. Ten to má taky na triku.

Milánka jsme popravili přesně rok po Leonově smrti. Černí vlci byli tehdy tříčlenné komando.

Dnes? Asi padesát. Jenže v březnu někdo hodil v Trenčíně zápalnou lahev do autobusu s ultras Slovanu a potom se pod to na internetu podepsal jako Černý vlk. Takže zřejmě existuje nějaká externí buňka, která se k nám hlásí. Naše struktura je pyramidová a decentralizovaná, když to mám nazvat odborně. Buňky jednájí samostatně.

Jistěže, to nevyklučuji, časem opravdu může vzniknout problém, že se někdo bude vydávat za Černé vlky, ale udělá věci, které budou v rozporu s našimi cíli. Myslím, že i tajní se nás už snaží diskreditovat.

Jak se Černý vlk stane Černým vlkem? Řeknu vám, jak to bylo u většiny: Celý život žili v poloilegalitě, všichni okolo je nenáviděli – ve škole, na úřadech, v obchodě, všude jim ukazovali, že jsou jiní, že nepatří do velkého světa majoritní společnosti, ať zalezou do svého ghetta. Od vydědění je jen krok k partyzánovi. Kromě toho cikánské děcko je občas nucené něco ukrást, například jídlo nebo sešit do školy, takže má zkušenost být mimo zákon. Když chce mladý romský muž později změnit sebe i svět, Černí vlci jsou nejpřirozenější řešení.

Děláme výběr, nikoliv nábor.

Dobře, máte pravdu, se mnou to bylo jinak, ale jen o trochu. Mně spolužáci na politologii řekli: Ty nejsi jako Rom, jen tak vypadáš. To měla být z perspektivy jejich tolerance pocta. Můžeš vypadat jinak, když jsi jako my. Pro buzeranty nosili

transparenty na duhových pochodech a pro Židy podepisovali petice. I když Židé na Slovensku už žádni nejsou. Řešit antisemitismus v této zemi je jako řešit nenávist vůči Keltům nebo Avarům. To etnikum tu už jednoduše není. Je to sice smutné, ale je to tak.

Proti Židům? Ale vůbec nic, v podstatě jsou to naši spojenci, vždyť máme společného nepřítele. Židy vyvraždili lidé nasycení stejnou nenávistí, jakou dnes pěstují ti, kteří nenávidí nás.

Je mi směšná ta intelektuální pohodlnost - sympatizovat se Židy, kteří nejsou. Kdoví, jak by se tito sympatizanti chovali, kdyby jim pod okny chodili rabíni v černých kaftanech a děcka s těmi podivnými copánky.

Upozorňuju na fakt, že místní lidé nedokážou být den co den konfrontováni s odlišností, s jiným světem, to totiž není jako chodit na festivaly etno hudby.

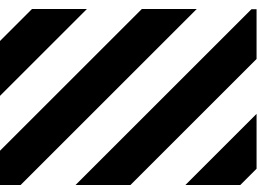
Díky Židům byla v učebnicích dějepisu přece jen jedna zmínka o Romech. Když psali na půl straně o holocaustu Židů, tak připojili větu o tom, že vyvražďování se týkalo i Romů. Děkujeme Židům!

Jak konkrétně? Když dovolíte, to si nechám pro sebe, ale řeknu, že nové členy získávají Černí vlci přímým kontaktem. Chlapci mají styky se svými rodinami, s bývalými kamarády a občas přijde echo, že někdo by do toho chtěl jít naplno.

Naplno znamená, že jsme připravení i zemřít.

Ne, na zabíjení si nemůžete zvyknout. Smrt je smrt, i když je to váš nepřítel. Vždycky je v tom něco děsivého, strašidelného nebo skoro až mystického. Vzal jste život, a na to má právo jen Bůh, takže když jste ten život náhodou vzali neprávem, jednou za to budete přísně souzeni.

Vůči označení terorista se důsledně ohrazuji, to tam určitě zdůrazněte jako mezititulék! Jsme odbojové hnutí. Nešíříme strach, bojujeme proti konkrétnímu nepříteli. Nikdy bychom nepoložili bombu do vlaku, nikdy bychom nestříleli na lidi v supermarketu. Většina lidí v této zemi nás nenávidí, ale my zabíjíme jen své nepřátele. Proč zabíjet anonymy, když máme dost přímých terčů.

Milánek díky nám získal posmrtnou slávu. Brzy po něm následovala ta doktorka, která odmítla poslat Leona ke kardiologovi. Ne, nezabili. Odsekli jsme jí pravou ruku. I patologovi, který ho pitval. Potom jsme se sice z televize dozvěděli, že ten chlap je levák, ale už jsme na to kašlali. Rozumím otázce, ale nevím, jestli dokážu správně odpovědět. Je to věc propagandy, zmrzačení lékaři jsou naše chodící reklamní poutače. Každý ví, zač si to zasloužili a kdo jim to udělal.

Ano, máte pravdu, z osad nám hned hlásili, že naše akce vystupňovaly nenávist. Většina Romů je proti nám. Jen mezi mladými muži máme jakž takž podporu. Chápu, že se naši lidé bojí. Teror policie je strašný. Na Slovensku i v Maďarsku. Přímo v Moldavě nad Bodvou přišla hned na začátku o život mladá žena i s novorozencem. Protože jsme ke každé akci vydali na internetu prohlášení s přesným zdůvodněním, policajti si nejdříve mysleli, že jsme z Moldavy. Mimochodem dodnes odtud mezi Černé vlky nepřišel ani jeden bojovník. Ani to nechci. Moldava je symbol. To je romský Tchien-an-men, Soweto, naše Národní třída – pokud tomu budou vaši britští čtenáři rozumět. Moldavou všechno začalo.

Pár dní po Milánkově popravě udělali v moldavské osadě brutální razii. Jedno děvče, které právě přišlo z porodnice, zpanikařilo, sebralo děcko a rozběhlo se pryč. Střelili ji do zad. Dítě si při pádu rozbilo lebku. Víte? Ano, byla taková verze, že i dítě zasáhl projektil, ale lidé z osady mi říkali, že ne.

V podstatě ne, za to jsme se nepomstili. Sice jsme později zaútočili na policejní stanici v Moldavě, ale byla to jen taková propagačka. Z auta jsme vystřelili do oken půl zásobníku, sami jsme si od toho slibovali jen mediální ohlas. A ten byl velký!

Čím větší nenávist gadžů, tím větší odhodlání Romů. Psychologicky nám tento těžkopádný policejní teror vyhovuje. Radikalizuje nám Romy.

Zatím bohužel ne. Ale časem to přijít musí. Musí se objevit nějaká iniciativa bílých na naši podporu, nějaký tlak na vládu, aby začala vyjednávat. Jako v Americe za vietnamské války nebo ve Francii za alžírské války.

V Maďarsku? Hned od začátku, už v té první trojce byl Gyula. Také studoval jako já a také zjistil, že integrace není možná. Ne, neřeknu, jak se na nás napojil, protože ten kanál je pořád v provozu. Když soud osvobodil v Budapešti dva známé neonacisty obviněné z vraždy romské ženy, hned jsme věděli, že to jsou naše nejbližší terče. Nakonec se do toho připlerl ještě třetí, s nímž jsme nepočítali, ale nelituju. A cestou zpět Gyula řekl, že takhle to už dál nejde, nemáme ani na benzín, a proto musíme zabavovat auta s plnou nádrží. A zda bychom neudělali hned tam jednu banku. Vyšlo to.

Jak vidíte, žijeme asketicky. Mně dost záleží na tom, aby chlapci měli pořád na paměti, že jsme bojovníci. Zatím jsme udělali jedenáct bank na Slovensku a čtyři v Maďarsku. Ale osvědčily se nám i supermarkety. V těchto končinách naštěstí ještě dost lidí platí hotovostí. Vybereme tak tři, čtyři pokladny, ochranka před námi utíká jako o život.

Občas podporujeme i konkrétní romské rodiny. Vedeme přesné účetnictví, protože jednou budeme skládat účty. Komu? Já to nazývám romská rada. Ne, zatím neexistuje.

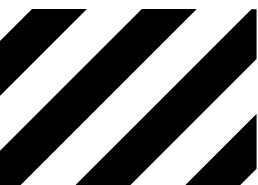
Koupit ruční zbraně není problém. Samopaly, pistole, granáty. Hlavně od Rusů a Ukrajinců. Právě za zbraně utrácíme nejvíce peněz. Nafotíme náš arzenál, to v časopise zapůsobí. I falešné doklady jsou dost drahé. Roland a Hnis, to je ten s přelepeným okem, pořád mu hnisá, ti dva používali minulý rok i indické pasy. Když jsou američtí černoši Afroameričané, tak evropští Cikáni jsou Indoevropané, no ne?

Ano, bez kriminálního podsvětí to nejde. Ale jsou to naši obchodní partneři, takže jestli dovolíte, nebudu se k tomuto tématu více vyjadřovat.

Mnozí. Deset nebo dvanáct našich členů bylo předtím ve vězení za krádeže nebo loupeže.

Zatím ne. Je to zázrak, ale ještě ani jednoho. Ani mrtvého, ani zraněného. Mezi chlapci se rozšířily modlitby k andělům strážným. Já? Modlím se, ale jinak. O tom nemluvm.

Hlavně... odkdy proti nám nasazují armádu, mám obavy a jsem opatrnější. Armáda má lepší technologie.

Použil jsem slovo hnutí? Ano, teď o tom takto uvažuji. Nejdřív jsem myslel na pomstu – likvidovat osoby, které škodí Romům. Policajty, politiky, neofašisty. Jenže většina z těch, kteří neškodí, by škodila, kdyby mohla. Tak pomsta spontánně přerostla do guerillové skupiny s politickými cíli do budoucnosti. Guerilla může být i teroristická buňka, a to Černí vlci nejsou! Jsme víc. Teď už myslím na povstání. Vedeme válku. Určitě nechceme být cikánský Jánošík ani Robin Hood!

Na slovech záleží. Američané nejednají s teroristy, ale z parťáků dělají ministry.

Ano, řekl jsem přesně to – integrace není možná.

Nevím, možná jsem. Jsem rasista, ale řeknu vám v jakém smyslu. Gadžům zkrátka nedůvěřuji. Ale určitě si nepřeju, aby přišla nějaká epidemie a vyhubila všechno bílé. A kolik takzvaných slušných gadžů by se v koutku duše zaradovalo, kdyby taková epidemie vyhubila všechny Romy? Najděte si statistiky xenofobních nálad na Slovensku a v Maďarsku.

Představu o budoucnosti mám. Sarajevský scénář. Dnešní konflikty mezi Maďary a Slováky dříve nebo později určitě přerostou do války. Potom se v Bruselu probudí Evropská unie a NATO, aby to zastavili. My nabídneme koridor od Čuňova až po Kráľovský Chlmec. Nárazníková zóna mezi zneprátenými stranami. Tam vznikne romská autonomie. Časem možná i stát. Podívejte se na Kosovo. Dá se to.

A teď pojďme fotit.

„Na Košice pochoduje Romská osvobozovací armáda a cestou plení hypermarkety. Stát má situaci pod kontrolou, ale na východní Slovensko doporučuje cestovat jen v neodkladných případech. Každému občanovi zaručíme bezpečnost! – nechává se slyšet ministr vnitra, ale mrtví a ranění přibývají.

Zatímco stát sklízí, co zasel stoletou nenávistí vůči Romům, Naďa leží na pohotovosti.“

Viliam Klimáček: Naďa má čas.

Levice, Koloman Kertész Bagala 2002.

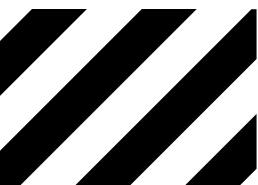
Ve skrýši 1

Velmi starý stůl ze světlého, zřejmě borovicového dřeva s popraskaným lakem. Povrch rozrušily škrábance, v nichž se usadila šedivá špína, ale poškodily ho i horké hrnce, které sem něčí ruce bez ohledu na dřevo a lak často kladly. Takže teď stůl pokrývají desítky vybledlých kruhů, jako by se pomocí těch hrnců kdosi snažil vytvořit olympijský symbol, ale když viděl, že se mu to nedaří, zkoušel to nanovo o kousek dál. Zažrané nečistoty vyplnily i linie elipsovitých letokruhů ve dřevě, takže stůl teď vypadá starší než strom, z něhož ho před desetiletími vyrobili. Špína je lidská, skutečná, pravá vesnická, ale stůl je produktem pásové industriální výroby, není na něm nic řemeslně poctivého.

Na popraskaném stole zůstaly dva špinavé talíře. Hodí se ke stolu tím, jak jsou staré a opotřebované. Glazura popraskala v některé spodnější vnitřní vrstvě a teď připomíná mapu, možná je to silniční síť hustě obydlené země, ale nevíme které. Jeden z talířů byl vyjedený, ve druhém zůstaly zbytky, teď už oschlé a nevábivé. Čísi ruka talíře chvatně odsunula na kraj stolu, aby udělala místo pro něco, co tu už teď není.

Vzhled zbytků v talířích naznačuje, že pokrm byl připravovaný člověkem bez umu či zájmu dobře vařit. Určitě nepoužil při

práci svoji fantazii, nedržel se ani receptu, možná vařil ve spěchu či zmatku, nepochybně však z levných, nekvalitních surovin. Zbytky jídla jsou teď už oschlé a ztvrdlé, je zřejmé, že jejich barvy byly nevábny a fádny i tehdy, když z nich stoupala pára a kuchařovy či kuchařčiny ruce je z hrnců nešikovně nakládaly na staré talíře. Na povrchu malých ostrůvků omáčky se vytvořil hladký škraloup, jeho barva má s rajčaty jen málo společného, připomíná spíše špatně vypranou skvrnu od vína. Zbytky těstovin jsou slepeny do hroudy, ale je vidět, že toto klubko zauzlených špaget vzniklo už při nedbalém vaření. Bylo třeba je občas promíchat.

Několik špaget bezmocně visí z talíře, jiné se bolestivě natahují mezi popraskaným lakem stolu a glazurou talíře. Špagety jsou sinavé, s růžovými kapkami omáčky, takže v šeru potemnělé místnosti by při určitém úhlu pohledu a vybrané vzdálenosti někomu mohl vytanout na mysli obraz obnažených mrtvol, které před chvílí žily, protože narůžovělá krev ještě nestihla ztmavnout. Naštěstí toto jsou jen těstoviny a omáčka.

Ale proč bychom na talíře měli hledět právě ze vzdálenosti, která v precitlivělých osobách navozuje morbidní představy? Ohnisko našeho pohledu můžeme posunout tak, abychom viděli celou místnost, vždyť je dost velká. Uprostřed delší stěny je dvojité okno směřující na východ. Okno netěsní, ale teď koncem léta to nevádí.

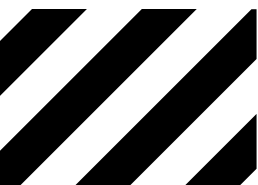
I přes zatažené žaluzie dovnitř pronikají paprsky vycházejícího slunce a osvětlují jednotlivé kusy nábytku. Pod oknem je opotřebovaný stůl, ten jsme už zmínili, na protilehlé stěně rozložitá mahagonová skříň oblých tvarů s černým podstavcem. Čas tohoto mahagonu se sice už naplnil, ale jeho nostalgická elegance přetrvala. Skříň tu stojí o samotě, kraluje celé místnosti, i když je to kus, který by patřil do sestavy se sekretářem, s příborníkem či vitrínou. Místo nich je však v místnosti manželská

postel, která možná ani není manželská, na to je příliš úzká, jenže i naopak – pro jednoho člověka by zase byla zbytečně široká, neskladná.

Dveře byly neznámo proč někam odneseny, takže průchod přes úzkou chodbu do kuchyně je teď volný. I vzhled kuchyně nemilosrdně poznamenal plynoucí čas. Stěny jsou vyhlazené mastnými párami, vymalovat je nanovo by nebylo snadné. Na stropě nad jednoduchým elektrickým vařičem, pocákaným zbytky mnoha jídel, je dokonce několik fleků šedivé plísně, kterou přizívají nevětrané kuchyňské výpary. Na vařiči stojí hliníková konvice a velký hrnec, v němž od večera ještě zůstaly špagety na jednu pořádnou porci, nikdo ji však už nechtěl. Je tu maličký tmavozelený plastový stůl, který by nepřekážel oku, kdyby se nacházel někde v zahradě, ale tady působí nepatříčně, a to i přes převládající bídu a nevkus všude okolo. Na kraji stolu se nachází otevřená lahev oleje. Když ten, kdo ji tam položil, bude stejně nedbale přecházet okolo, je dost možné, že ji převrhne. Olej se rozlije na černorudou šachovnici vyšoupaného linolea, zateče i pod kredenc, ale to nebude nikomu překážet. Vedle lahve oleje jsou dva neumyté šálky.

Kombinace sytě modré a pomerančové na dřevotřískovém kredenci by se většině lidí zřejmě zdála vkusná, a i když je tento design zastaralý, mohli bychom alespoň o tomto zařízení říct, že je zánovní či zachovalé, ale to by jedny z dvířek nesměly bezmocně viset, protože se nenašla ruka, která by vyměnila zlomený pant.

O toaletě moc říct nemůžeme, protože je vidět jen málo, žárovka, která by ji měla osvětlovat, je rozbitá. I tady chyběla ochotná ruka, která by uskutečnila jednoduchou výměnu. Potřeba se nemůže vykonávat ve tmě, takže se při ní nechávají dveře otevřené. Do záchodové mísy se nenakláníme, i tak bychom nic moc neviděli, ale očekáváme, že je dost špinavá, protože když

ta ruka nevyměnila žárovku, proč by měla čistit zažloutlý porcelán. Na vyšoupaném linoleu stojí dva kýble, jeden už prázdný, voda ve druhém čeká, že bude použita na spláchnutí. Dodávky elektřiny i vody už obnovili, možná nikdy ani nebyly přerušené, ale splachování je pokažené. Navíc nevíme, jestli někde neuniká odpad z kanalizace. V této oblasti bylo v nedávných letech množství havárií, ne všechno už stihli opravit, protože ještě i dnes se část peněz na rekonstrukce ztratí v nenasytných kapsách nepoctivců. Jako vždycky po válce.

Dům je starý a zanedbaný, není však poškozený. Tlakové vlny výbuchů dělostřeleckých granátů nerozbily okna, do zdí se nezavrtaly kulometné střely. Všechny okolní budovy dopadly mnohem hůř, některé byly vystaveny přímým zásahům i opakovaně, takže už ani nejsou budovami, zůstalo z nich jen několik ohořelých zdí. Jiné mají vybitá okna a vylomené dveře. Najdou se i domy, které vypadají z jedné strany docela dobře, obyvatelně, ale z opačné strany jsou zdemolované, povalené zdi odkrývají útroby místností, ze stropu visí děsivé zbytky lustrů, uprostřed pokojů jsou rozplácené hrozivě ohořelé gauče a křesla, někde se rozsypaly cihly a omítka vnitřních stěn, ale konstrukce vodovodních trubek zůstaly na svém místě, takže teď trčí do prostoru jako paleontology odkryté kostry dávno vyhynulých živočichů.

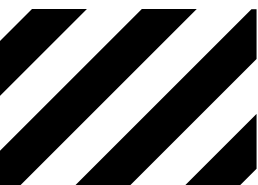
Zahrady jsou neobdělané, ale o to živější. Daří se nejen plevelu, pampeliškám a trávě, ale i ovocným stromům. Ty, kterým se před nedávnem podařilo přežít dělostřeleckou i odvetnou minometnou palbu, teď nabízejí svou úrodu. Čekají, že právě v toto probouzející se ráno zemědělci začnou se sběrem. Zemědělci však nejsou. Zahrada žije vlastním životem, divočí, a když se nic nestane, brzy ji pohltí příroda. Díky válce zas jednou divočina porazí kultivovaný svět. Možná v zahradách ukazuje svou tvář tentýž nezkrotný živel, který před nedávnem přeměnil lidi na zvěř.

Velkou mouchu kroužící už několik dní nad zahradami, a proto přesycenou šťávami opadaného hniječícího ovoce, zlákal nový pach. Krouží nad místem, odkud pach vychází. Je to nízká hromada hlíny, navršená teprve před několika měsíci, stále dobře viditelná v okolním terénu. I této zeminy se už chopila divokost přírody, která se rozhodla, že tu budou růst husté trsy trávy a vysoké stonky plevele.

Moucha se spustila na hroudu zeminy už vyhrátou vycházejícím sluncem. Pach je pro ni až omamně lákavý, ale k jeho zdroji se neumí dostat. Moucha zkusí štěstí ještě na dvou jiných místech, ale potom definitivně odlétá pryč. Lákavých pachů je toto slunečné ráno mnoho.

Moucha je teď už v domě, jehož interiér jsme se již pokoušeli popsat. Před chvílí se nasýtila zbytky rajské omáčky a špaget v pokoji, potom z této místnosti vyletěla přes tmavou chodbičku do kuchyně, přistála na neumytém šálku a lízla si ze zbytků kávové usazeniny. Vzápětí znovu vzlétla, dvakrát narazila do pootevřeného okna, kterým se dostala dovnitř a teď ji lákalo slunečními paprsky. Zamotala se do starých pavučin, ale podařilo se jí osvobodit a s dlouhým vláknem pavučiny přilepeným k zadní noze přiletěla zpátky do pokoje. Šířil se odsud silný živočišný zápach, který předtím neregistrovala.

Moucha hlasitě bzučí, létá nad postelí a hledá místo, odkud lákavý zápach přichází. Nejdřív několikrát zakrouží nad tváří mladé ženy, dráha letu kopíruje vystoupené lícní kosti a klenuté čelo, už už se zdá, že právě tam moucha přistane, možná přesně na drobném tetování u kořene nosu, ale nakonec poslechne svoje čichové receptory a přeletí nad druhé z těl ležících v posteli. Moucha přistane v houštině chlupů, neví, že se dostala k mužskému pohlaví. Nožičky cupitají dále, ochlupení, v jehož houštině se moucha konečně zbavila zbytků pavučiny, končí, sosák je připravený přijmout potravu, ale mouše se zdá,

že kdesi blízko je potraviny víc, protože zápach či vůně odtud přicházející je mnohem intenzivnější. Moucha vzlétne, opíše ve vzduchu několik kruhů a spustí se na místo, kde by měl být zdroj pachů, které ji lákají. Je na těle ženy. I tady jsou nejdříve chloupky, mezi kterými se musí proplétat.

Kdyby moucha dokázala identifikovat zvuky, které se šíří v jejím okolí, uvědomila by si, že do robustního mužského chrápání a tiššího ženského odfukování přibyl lidský hlas. Do pokoje přichází z úzké tmavé chodbičky, kterou moucha před chvílí proletěla.

„Buďte klidní, to jsem já!“ křičí z chodbičky chlapecký hlas.

Muž v posteli se pohne první, v polospánku šmátrá pod polštářem, ale zbraň tam není. Uvědomí si, že je po válce, ale to znamená jen tolik, že jeho život je teď ve větším ohrožení; už nemá pistoli ani pušku, ale nebezpečí nepominulo.

Žena, nahá stejně jako muž, také v první chvíli na hranici probuzení chtěla hledat zbraň, ale okamžitě jí svitlo, že tu žádnou nemá, a tak se alespoň zakryla propocenou károvanou dekou, která milencům sklouzla nad ránem až k nohám. Jestli je přišli zabít, ať ji alespoň zaživa nevidí nahou.

Do místnosti nakoukne hlava sotva patnáctiletého chlapce.

„Nemějte obavy, vedu dva pány, kteří s námi půjdou přes čáru.“

Chlapec se obrátí do chodbičky a řekne: „Počkejte chvíli, právě se probudili, musejí se obléct.“

Nahý muž anglicky zakleje a souká se do věcí. Džíny si natahuje bez slipů, potom si navleče ponožky, zašněruje tenisky. S tričkem a bundou v ruce vstane z postele, aby si prohlédl přicházející. Když v šeru chodby rozezná tmavého štíhlého dvacátníka a zavalitého muže dost po třicítce, oba na první pohled velmi unavené a nejisté, cosi zabrblá. Asi anglicky, asi pozdrav.

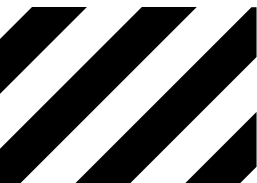
Zatímco si mladá žena obléká věci páchnoucí potem, úkosem sleduje, jak se mladší z mužů, které chlapec přivedl, rozhlíží po kuchyni. Pustí vodovod a dlouho pije tekoucí vodu. Je v něm cosi nevyzpytatelného a tajemného, ale zdá se jí i dost inteligentní. Žena ho podle vzhledu odhadne na Araba, potom na Roma. Jestli je to Rom, bude všechno v pořádku, protože utíká stejně jako oni, kdyby to však byl Arab, zřejmě by tu měli převlečeného vojáka OSN. Žena se naučila zbytečně se nezamýšlet, věří svému úsudku na základě prvního dojmu.

Žena přistoupí k oknu a pohlédne ven skrz mezeru ve starých žaluziích. Zkušeným okem bleskově zkontroluje okolí - okna okolních ohořelých domů, praskliny ve zdech, hromady sutin, zbytky plotu, povalené kmeny, na architektuře okolního rumoviště se od večera nic nezměnilo. Nikdo tam není, takže nejsme v obklíčení. To by vojáci OSN určitě udělali, dříve než by jejich člověk vešel dovnitř.

Pohled na staršího z přicházejících ženu uklidnil. Není to nebezpečný člověk, jen z něho přímo sálá neotesaná hrubost, možná je hulvát, ale vcelku neškodný. Chtěla by přejít do kuchyně, aby postavila vodu na kávu, ale najednou je jich na malém prostoru příliš mnoho, mlčky se ostražitě obcházejí. Chlapec, který dva nově přichozí dovedl, se zatím vtlačí do pokoje, nejdříve vytáhne žaluzie, potom otvírá okno, protože teplý nevětraný vzduch v místnosti se stává už téměř nedýchatelným. Když žena uslyší zvuk vytahování žaluzií, vrátí se z kuchyně a znovu je zatáhne. Okno nechala otevřené, ale teď jí proniká zvenku jen zanedbatelné množství čerstvého vzduchu.

— x — x — x —

„Oba páni, kteří se mnou přišli, jsou velmi unavení. Teď si lehnou oni, musejí si odpočinout, aby to v noci zvládli,“ oznámí chlapec tónem, který nepředpokládá polemiku.

Dospělí se mlčky podvolí, i ti, kteří postel uvolnili, i ti, kteří jsou do ní nakomandováni. Starší z přicházejících mužů nemá vůbec v úmyslu si lehnout, právě naopak, chce zůstat ve střehu, protože dvojice milenců se mu zatím nezamlouvá. Ale i on jaksi automaticky koná podle chlapcových slov a oblečený si lehá na prostěradlo, dosud vlhké potem nocležníků a flekaté po jejich bouřlivé noci. Mladší Rom si také lehne.

Všichni vědí, že tento chlapec, kterému každý z nich odevzdal nemalou finanční částku, je tu vůdcem. To on je před půlnocí přikryje pláští, které umějí ošálit termovizi i noktovizi, a cestičkou mezi hlídkami vojsk OSN převede k Dunaji, aby je tam převzal někdo jiný, kdo je v nafukovacím člunu převezme na druhou stranu, odkud je někdo další odveze přes tajný tunel pod přísně hlídanou komunikací E75 až k rakouské hranici. U nich válka nebyla, tamější policie je málo ostražitá a domácí jsou důvěřiví. Nebude problém jít dál na západ.

„Donesl jsem vám dvě konzervy a brambory. Večer buďte připravení, přijdu přesně v jedenáct. Na sekundu přesně. Ne aby mi někdo z vás skočil po krku. Znova připomínám, že u sebe nesmíte mít žádné digitální technologie, žádné tablety, smartphony, vůbec nic, ani přístroje na noční vidění,“ řekne chlapec ženě v kuchyni slovensky a potom všechno zopakuje od slova do slova v maďarštině jejímu milenci. Oba přikývnou. Chlapec ještě nakoukne do pokoje, ale tamní dva už spí.

Když bouchnou dveře za odcházejícím chlapcem, žena také nahlédně do pokoje.

„Myslím, že není třeba se bát,“ řekne svému milenci anglicky a hlavou naznačí směrem ke spícím mužům.

„Bál jsem se včera a budu se bát i dnes,“ usměje se muž. „Ale s tebou je ještě i strach příjemný.“

Začne ženu líbat, ale ta, protože celým tělem cítí nadbytek jeho vášně, se po chvíli vymaní z objetí.

„Už dávno se nebojím ničeho. Strach je příjemný jen tehdy, když se díváš na horor pro teenagery,“ řekne žena a zaleje kávu.

Muž viděl, že šálky byly předtím dost špinavé od včerejší kávy a ona je jen nedbale opláchla, ale nepřekáží mu to. Zvykl si, je přece jen krátce po válce. S úsměvem se podívá na ženu a znovu je fascinován nejkrásnějším místem na její tváři. Políbí malého motýla, kterého má žena vytetovaného u kořene nosu.

